

CULTURA Acabant la 25a campanya es plantegen dos hipòtesis amb una estreta relació amb el poble fenici

Sant Jaume d'Alcanar podria haver sigut una factoria fenícia

Alcanar Víctor Montecino Valls

Fa vint-i-cinc anys que el Grup de Recerca en Arqueologia Protohistòrica (GRAP) de la Universitat de Barcelona hi treballa i ara ha acabat la campanya d'excavació, iniciada a finals de juliol, augurant poder destriar entre les dos hipòtesis sobre l'origen d'este assentament, amb prudència, però emoció de poder confirmar la teoria fenícia.

Una trentena de persones entre arqueòlegs, restauradors i conservadors, dividides en dos torns, han participat en les tasques d'excavació, restauració i conservació del jaciment. En les últimes campanyes, l'equip d'arqueologia centra els seus esforços en estances de caràcter més privat, on tenen l'esperança de demostrar la nova teoria. Un element que podria acabar de confirmar les sospites seria trobar una inscripció fenícia en la vaixella de mariners, tal com ha passat en altres assentaments d'esta comunitat.

Fins ara s'apuntava que es tractava d'una residència o un palau, ja que al jaciment hi ha restes de forti-

Arqueòlegs del jaciment de Sant Jaume. / ALCANAR RÀDIO

ficació dels edificis, majoritàriament de dos plantes, i una muralla de sis metres d'altura. Però les troballes de les últimes campanyes al jaciment han obert la possibilitat que es tracte d'una factoria fenícia, un nucli amb activitat orientada a l'àmbit comercial. Una teoria que surt de la quantitat de ceràmica fenícia localitzada i, més concretament, la vaixella trobada, i la disposició i estructu-

ra dels edificis. David Garcia Rubert, arqueòleg i professor de la Universitat de Barcelona, concreta que, de confirmar-se caldria reescriure la història i considerar el jaciment de Sant Jaume d'Alcanar com l'assentament fenici situat més al nord de tota la Mediterrània.

Garcia Rubert explica que la factoria seria un espai amb pocs habitants, però amb moviment constant

de comerciants i mariners fenicis. De moment, s'ha estudiat el 35 % del jaciment, el que correspon a les àrees més públiques de l'assentament, com un temple, la cuina o els magatzems.

L'assentament constava d'uns 700 metres quadrats molt fortificats, on es van instal·lar les primeres torres de vuit metres d'altura de la zona, que en aquella època només es podien trobar en països del Pròxim Orient com Síria, Egipte o Israel. Les dos teories compartixen que existia una clara influència fenícia en àmbits com el de la religió, el poder, la defensa o l'arquitectura. Un atac promogut, possiblement, per ciutadans d'altres comunitats indígenes de Benicarló i Vinaròs podria haver posat fi a Sant Jaume, cremat intencionadament després de la batalla. Així, segons els estudis fets fins ara, l'assentament va estar actiu just abans de l'arribada de la cultura ibèrica, entre el 800 i 500 abans de la nostra era.

Abans d'acabar l'excavació, un centenar de persones van desafiar la calor i van pujar fins al jaciment. ■